

R O M Â N I A

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Decizia nr. 43/2021 Dosar nr. 643/1/2021

Pronunțată în ședință publică astăzi, 7 iunie 2021

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1051 din 03/11/2021

Marian Budă - președintele Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului

Carmen Trănica Teau - judecător la Secția a II-a civilă

Iulia Petronela Nițu - judecător la Secția a II-a civilă

Mirela Polițeanu - judecător la Secția a II-a civilă

Eugenia Voicheci - judecător la Secția a II-a civilă

Virginia Florentina Duminecă - judecător la Secția a II-a civilă

Valentina Vrabie - judecător la Secția a II-a civilă

Ruxandra Monica Duță - judecător la Secția a II-a civilă

George Bogdan Florescu - judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 643/1/2021 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă și ale art. 36 alin. (2) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Ședința este prezidată de domnul judecător Marian Budă, președintele Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București - Secția a V-a civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"Dacă din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, art. 2.279 și ale art. 2.321 din Codul civil din 2009 se poate reține caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară." Dacă din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, art. 2.279 și ale art. 2.321 din Codul civil din 2009 se poate reține caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară."

Magistratul-asistent învederează că la dosarul cauzei au fost depuse raportul întocmit, comunicat părților, opinii ale Institutului Român de Drept Comercial, Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Universității de Vest Timișoara și ale domnului Dan Drosu Șaguna, amicus curiae din partea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A. și puncte de vedere ale Agenției pentru Plăți și Intervenție pentru Agricultură și First Invest Bank A.D.

Președintele completului, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul București - Secția a V-a civilă a dispus, prin Încheierea din 22 decembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr., sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept expusă în precedent.

II. Normele de drept intern incidente

2. Ordonanța de urgență nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006:

Art. 120. - Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii.

3. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare Codul civil:

Art. 2.279. - Garanțiile personale sunt fideiusiunea, garanțiile autonome, precum și alte garanții anume prevăzute de lege.

Art. 2.321. - (1) Scrisoarea de garanție este angajamentul irevocabil și necondiționat prin care o persoană, denumită emitent, se obligă, la solicitarea unei persoane denumite ordonator, în considerarea unui raport obligațional preexistent, dar independent de acesta, să plătească o sumă de bani unei terțe persoane, denumită beneficiar, în conformitate cu termenii angajamentului asumat.

(2) Angajamentul astfel asumat se execută la prima și simpla cerere a beneficiarului, dacă prin textul scrisorii de garanție nu se prevede altfel.

(3) Emitentul nu poate opune beneficiarului excepțiile întemeiate pe raportul obligațional preexistent angajamentului asumat prin scrisoarea de garanție și nu poate fi ținut să plătească în caz de abuz sau de fraudă vădită.

(4) Emitentul care a efectuat plata are drept de regres împotriva ordonatorului scrisorii de garanție.

(5) În lipsa unei convenții contrare, scrisoarea de garanție nu este transmisibilă odată cu transmiterea drepturilor și/sau obligațiilor din raportul obligațional preexistent.

(6) Beneficiarul poate transmite dreptul de a solicita plata în cadrul scrisorii de garanție, dacă în textul acesteia s-a prevăzut în mod expres.

(7) Dacă în textul scrisorii de garanție nu se prevede altfel, aceasta produce efecte de la data emiterii ei și își încetează de drept valabilitatea la expirarea termenului stipulat, independent de remiterea originalului scrisorii de garanție.

III. Expunerea succintă a procesului

4. Prin contestația la executare înregistrată pe rolul Judecătoria Sectorului 1 București la 26 august 2013, contestatoarea A a solicitat, în contradictoriu cu intimata B, anularea executării silită și a actelor de executare silită efectuate în cadrul Dosarului de executare nr... susținând, printre altele, că executarea silită este nelegală, întrucât aceasta a fost declanșată în baza unei scrisori de garanție bancară, care însă nu constituie titlu executoriu.

5. Judecătoria Sectorului 1 București, prin Sentința civilă nr. a admis contestația și a anulat actele de executare efectuate, în motivarea hotărârii reținând, în esență, că executarea silită contestată se derulează în temeiul unei scrisori de garanție bancară, însă aceasta nu poate constitui titlu executoriu, în condițiile în care nicio normă legală nu consfințește acest caracter pentru actul juridic menționat (fiind necesar ca eventuala creanță invocată de intimată să fie în prealabil stabilită de o instanță judecătorească și numai din acel moment intimata ar putea trece la executarea silită a obligației de plată, mai ales că raporturile dintre părți sunt contractuale).

6. Împotriva acestei hotărâri a declarat apel creditoarea B, solicitând respingerea contestației la executare, deoarece scrisoarea de garanție bancară este un act căruia art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 îi recunoaște caracterul de titlu executoriu. Totodată, raportat și la prevederile art. 2.279, ale art. 2.321 și următoarele din Codul civil, scrisoarea de garanție bancară este o specie de garanție autonomă, respectiv un contract bancar de garanție personală, adică un veritabil titlu de credit.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată

7. Instanța de trimitere a evocat dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit cu care, dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

8. Astfel, din interpretarea textului legal evocat și având în vedere inclusiv jurisprudența instanței supreme, instanța de trimitere a reținut că sunt instituite mai multe condiții cumulative de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de pronunțare a unei hotărâri prealabile prin care să se dezlege o chestiune de drept, și anume:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) cauza să fie soluționată în ultimă instanță;
- c) cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- d) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;
- e) chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate;

f) Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

9. Primele două condiții au fost apreciate ca îndeplinite, întrucât cauza are ca obiect o contestație la executarea silită, declanșată în baza titlului executoriu reprezentat de o scrisoare de garanție bancară și se află în curs de judecare în apel pe rolul Secției a V-a civile din cadrul Tribunalului București.

10. Cauza urmează a fi soluționată în ultimă instanță, instanța de trimitere notând că, în materia în care a fost declanșată această procedură judiciară (contestație la executare), hotărârea primei instanțe este supusă numai apelului, potrivit art. 651 alin. (4) din Codul de procedură civilă, astfel încât decizia pronunțată de tribunal urmează a fi definitivă, în conformitate cu dispozițiile art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă.

11. A fost apreciată ca îndeplinită și cea de-a treia condiție de admisibilitate, întrucât cauza se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului investit să o soluționeze, potrivit art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă.

12. Instanța de sesizare a apreciat că este întrunită și condiția privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

Astfel, s-a arătat că împrejurarea dacă, din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, art. 2.279 și ale art. 2.321 din Codul civil, se poate reține caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară constituie un element de care depinde soluționarea apelului formulat în cauză.

În sprijinul acestei aprecieri s-a subliniat faptul că instanța supremă a reținut, în jurisprudența sa, că, pentru întrunirea condiției legăturii cu cauza, este suficient ca întrebarea din sesizare să aibă în vedere o chestiune ce interesează soluționarea apelului, indiferent de modalitatea de analizare a acestuia.

În acest context, tribunalul a subliniat că, pentru o analiză completă și corectă a chestiunii de drept, scrisoarea de garanție bancară în discuție nu a fost emisă pentru garantarea unui contract de credit, ci pentru asigurarea garantării buneii execuții a contractului având ca obiect furnizarea de ulei de floarea-soarelui ambalat în sticle de 1 litru pentru consum individual, încheiat între B și societatea...

13. Referitor la condiția nouității chestiunii de drept, s-a reținut că această cerință este îndeplinită nu numai atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări nou-intrate în vigoare, dar și în situația unor reglementări mai vechi, dar asupra cărora instanța de judecată este chemată să se pronunțe în prezent, devenind actuală aplicarea frecventă a normei juridice.

În ambele cazuri, a notat instanța de trimitere, este necesar a nu se fi dezvoltat o practică judiciară ce relevă o anumită interpretare și aplicare a normei vizate de chestiunea de drept, întrucât, după cum s-a decis în mod constant, orientarea jurisprudenței spre o anumită interpretare a normelor analizate și existența unei practici a instanțelor naționale determină pierderea caracterului de noutate al chestiunii de drept supuse analizei.

Prin urmare, s-a considerat că nu prezintă relevanță împrejurarea că reglementarea art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 este mai veche, întrucât instanța de judecată este chemată să se pronunțe în prezent asupra caracterului de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară (emisă pentru garantarea executării unui contract de furnizare), devenind actuală aplicarea normei juridice. Susținerea intimatei-debitoare, în sensul că în cauză există opt hotărâri judecătorești în care a fost tranșată între părți această problemă, nu a fost primită, cât timp apelanta-creditoare a susținut că aceste hotărâri (pronunțate în procedura necontencioasă a încuviințării silită) nu se bucură de autoritate/putere de lucru judecat, opinia fiind împărțită și de

prima instanță. În plus, s-a arătat, dacă ar analiza aceste susțineri, tribunalul s-ar antepunonța în cauză, ceea ce nu poate fi primit.

Instanța de trimitere a remarcat că din înscrisurile depuse la dosar rezultă că au fost soluționate, chiar între aceleași părți, cauze similare celei de față, însă a apreciat că nu se poate reține că s-ar fi conturat o orientare certă și consistentă a practicii către o anumită interpretare și aplicare a normei din perspectiva chestiunilor de drept, putându-se vorbi doar despre o practică în curs de formare, ce justifică declanșarea mecanismului de prevenire a practicii neunitare prevăzut de art. 519 din Codul de procedură civilă.

Așadar, s-a apreciat că este întrunită și cerința de admisibilitate privind noutatea.

14. Cea din urmă condiție a fost apreciată ca îndeplinită, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept și nici nu există un recurs în interesul legii în curs de soluționare având ca obiect această chestiune de drept.

15. Evocând dispozițiile art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de trimitere a considerat că obligația impusă de acest text legal nu se constituie într-o condiție de admisibilitate a sesizării, context în care a afirmat că nu își exprimă punctul de vedere cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării, întrucât acest lucru ar echivala cu o antepunonțare.

16. Pe cale de consecință, pentru considerentele expuse, tribunalul a admis cererea, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu soluționarea prezentei chestiuni de drept și a suspendat judecata apelului până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

V. Punctul de vedere al părților

17. Contestatoarea A a solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât nu sunt întrunite cerințele prevăzute de lege.

18. Intimata B a arătat că sunt întrunite toate condițiile pentru a se dispune sesizarea instanței supreme, iar, pe fond, a susținut că răspunsul întrebării adresate ar trebui să fie în sensul că crisoarea de garanție bancară constituie titlu executoriu.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

19. Din punctele de vedere și jurisprudența înaintate de curțile de apel s-au conturat interpretări diferite ale problemei de drept ce formează obiectul sesizării, după cum urmează:

- într-o primă orientare s-a apreciat că, din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, ale art. 2.279 și ale art. 2.321 din Codul civil se poate reține caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară (Judecătoria Bacău, Judecătoria Moinești, Tribunalul Neamț - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Piatra-Neamț, Judecătoria Roman, Judecătoria Bicăz, Curtea de Apel București - Secția a V-a civilă, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, Judecătoria Baia Mare, Tribunalul Maramureș - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Curtea de Apel Cluj - Secția a II-a civilă; Tribunalul Constanța, Judecătoria Mangalia, Judecătoria Tulcea, Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, Judecătoria Vâlnju Mare, Curtea de Apel Galați - Secția a II-a civilă, Tribunalul Galați, Curtea de Apel Iași (în majoritate), Tribunalul Vaslui, Curtea de Apel Timișoara (în majoritate);

- într-o a doua orientare s-a considerat că nu se poate reține caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară (Judecătoria Onești, Curtea de Apel București - Secția a VI-a civilă și Judecătoria Zimnicea).

20. Ministerul Public, prin Adresa nr. 430/C/1263/III-5/2021 din 22 martie 2021, a arătat că la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil nu se verifică în prezent practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării Tribunalul București - Secția a V-a civilă.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

VII.1. Jurisprudența în mecanismele de unificare a practicii judiciare

21. Prin Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1/1/2014/HP, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Tribunalul specializat Cluj privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 1.396 din Codul civil de la 1864, în situația în care cererea de încuviințare a executării silite a unui contract de credit este formulată de creditorul cesionar al creanței.

De asemenea, prin Decizia nr. 4 din 14 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 2/1/2014/HP, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Tribunalul specializat Cluj privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 22 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care cererea de încuviințare a executării silite a unui contract de credit este formulată de asigurătorul subrogat în drepturile creditorului instituție bancară.

Prin Decizia nr. 60 din 18 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 845/1/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 928 din 24 noiembrie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Tribunalul București - Secția a IV-a civilă în Dosarul nr. 22.006/303/2016 și a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 2.431 din Codul civil, raportat la art. 632 din Codul de procedură civilă, este posibilă executarea silite a unei creanțe garantate printr-un contract de ipotecă valabil încheiat, ce constituie titlu executoriu, chiar dacă dreptul de creanță însuși nu este constatat printr-un înscris care să constituie, potrivit dispozițiilor legale, titlu executoriu.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin Decizia nr. 23 din 14 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 3.162/1/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 142 din 21 februarie 2020, a admis recursul în interesul legii promovat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și, în consecință, a stabilit că, "în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 lit. a), b), e) și f) și art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 85/2004, raportat la art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 sau, după caz, art. 52 alin. (1) din Legea nr. 93/2009, art. 632 alin. (2) și art. 272 din Codul de procedură civilă ori, după caz, art. 5 din Legea nr. 455/2001, contractul privind serviciile financiare încheiat la distanță în conformitate cu dispozițiile art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 85/2004 constituie titlu executoriu în lipsa semnăturii olografe sau a semnăturii electronice extinse, cu excepția situației în care părțile impun semnătura drept condiție de validitate a contractului".

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 26 din 11 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 738/1/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 153 din 26 februarie 2020, a respins ca inadmisibil recursul în interesul legii formulat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind "admisibilitatea cererilor de încuviințare a executării silite pornite de instituțiile de credit împotriva

Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru I.M.M. prin invocarea ca titlu executoriu a contractelor de garantare, raportat la dispozițiile art. 11 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2013 și art. 11 alin. (5) din anexa 1 a Ordinului nr. 8/2014 al Ministerului Finanțelor Publice".

VII.2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în litigiile de drept comun

22. Examinarea jurisprudenței instanței supreme, investită cu soluționarea recursului în litigii de drept comun, a relevat faptul că au fost pronunțate o serie de decizii în care obiectul litigiului consta în despăgubiri izvorâte din scrisori de garanție bancară, executate benevol sau nu.

Astfel, se cuvin menționate, exempli gratia, următoarele decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția a II-a Civilă: Decizia nr. 560 din 19 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 6.820/99/2014; Decizia nr. 914 din 19 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 6.011/97/2011*; Decizia nr. 1.496 din 26 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 20.438/3/2014*; Decizia nr. 2.021 din 8 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 39.137/3/2016; Decizia nr. 2.338 din 10 decembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 19.273/3/2016*; Decizia nr. 145 din 23 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 6.199/30/2015; Decizia nr. 916 din 2 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 1.896/2/2018; Decizia nr. 1.276 din 7 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 31.088/3/2016, și Decizia nr. 1.470 din 24 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 6.616/30/2017. Ca element comun al tuturor acestor hotărâri, care se constituie într-o jurisprudență consistentă, se cuvine relevat faptul că pretențiile deduse judecății își au izvorul în scrisori de garanție, unele emise de bănci, altele având alți emitenți, iar examinarea acestor pretenții s-a făcut în condițiile dreptului comun, al răspunderii civile contractuale, fără ca în vreuna dintre aceste numeroase cauze să se pună problema caracterului de titlu executoriu al scrisorii de garanție.

VII.3. Jurisprudența Curții Constituționale a României

23. Prin deciziile nr. 832 din 8 iulie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2008, nr. 1.528 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 20 ianuarie 2011, nr. 1.024 din 29 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 22 ianuarie 2013, nr. 482 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 56 din 22 ianuarie 2014, și nr. 285 din 21 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 478 din 28 iunie 2014, Curtea Constituțională a României a respins excepția de neconstituționalitate ridicată în fiecare dintre aceste dosare și a constatat că dispozițiile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Prin Decizia nr. 141 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 17 mai 2019, Curtea Constituțională a României a admis obiecția de neconstituționalitate formulată și a constatat că Legea pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, precum și pentru completarea art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului este neconstituțională în ansamblul său.

VIII. Opinia specialiștilor

24. Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași Facultatea de Drept a comunicat că interpretarea ce trebuie dată reglementărilor invocate în cuprinsul argumentației este aceea că legiuitorul a intenționat să confere scrisorii de garanție bancară un caracter executoriu, similar regimului aplicabil contractelor de credit.

În susținerea acestei concluzii au fost reținute argumentele exprimate în interpretările date în literatura de specialitate și cele din motivările pe care s-au întemeiat soluțiile pronunțate în practica judiciară și s-a apreciat justetea calificării scrisorii de garanție bancară drept instrument de creditare aparținând familiei creditului bancar prin semnătură, în ciuda faptului că ea este

autonomă din punct de vedere juridic, întrucât are la bază o obligație născută dintr-un raport fundamental (comercial, fiscal).

A fost prezentat mecanismul de formare a acestui instrument juridic, împreună cu efectele acestuia în plan juridic în raporturile dintre părți și au fost notate diferitele tipuri de garanție, din perspectiva executării acestora.

25. Universitatea din București - Facultatea de Drept a conchis în sensul că este vorba despre un contract (unilateral) încheiat de către o instituție de credit și care are natura juridică a unei garanții personale. S-a susținut că, și dacă garanția nu este menită să asigure executarea unui contract de credit al cărei beneficiar să fie banca emitentă, textul art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 nu face distincție și că ceea ce își propune acest text este să confere publicului încredere în sistemul bancar, care trebuie să fie primul care să își îndeplinească propriile obligații asumate.

În susținerea opiniei exprimate au fost făcute ample referiri la condițiile generale ale titlului executoriu și la înscrisul pe care legea îl definește astfel, la condițiile impuse de art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, la natura înscrisului de garanție personală, încheiată de bancă cu un client al său, precum și la justificarea naturii de titlu executoriu în raport cu caracterul autonom al garanției față de obligația garantată.

26. Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca - Facultatea de Drept a exprimat opinia că scrisorile de garanție bancară nu pot fi considerate în dreptul pozitiv titluri executorii non-jurisdicționale nici pentru ipoteza în care garanția bancară autonomă ar fi constituită în corelație cu executarea obligațiilor generate de un contract de credit, nici în ipoteza inversă, în care este garantată executarea obligațiilor generate de alte tipuri de contracte decât cel de credit.

În ceea ce privește analiza condițiilor intrinseci ale titlului executoriu non-jurisdicțional au fost apreciate ca incidente dispozițiile art. 663 din Codul de procedură civilă, rămânând problematică cerința caracterului cert al creanței, care, în esență, din perspectiva băncii, nu are semnificația asumării de către aceasta a caracterului cert și incontestabil al creanței garantate.

27. Universitatea de Vest din Timișoara - Facultatea de Drept a susținut în esență că, din interpretarea coroborată a textelor legale supuse dezlegării, nu se poate reține caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară, întrucât aceasta, ca act juridic unilateral, nu se confundă nici cu contractul de credit bancar sub semnătură, în executarea căruia aceasta a fost emisă, nici cu contractele de garanție încheiate în scopul garantării obligațiilor din contractul de credit bancar, deci nu se încadrează în categoria înscrisurilor pe care legea le califică drept titluri executorii.

28. Specialiștii din cadrul Institutului Român de Drept Comercial au opinat în sensul că, din interpretarea coroborată a dispozițiilor legale care formează obiectul sesizării, nu se poate reține caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară, indiferent de tipul contractelor garantate.

Au apreciat, în esență, că garanția bancară autonomă/scrisoarea de garanție bancară nu dobândește caracter de titlu executoriu în temeiul art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 nici atunci când aceasta a fost emisă pentru garantarea unui contract de credit (bancar) și nici atunci când a fost emisă pentru garantarea bunei execuții a unui contract de furnizare, întrucât garanția bancară autonomă nu se află în raport de accesorialitate față de contractul fundamental preexistent, fiind complet autonomă, independentă, nefiind îndeplinită condiția accesorialității garanției bancare autonome/scrisorii de garanție bancară - condiție esențială pentru translatarea caracterului de titlu executoriu al contractului "principal"/fundamental garantat către garanțiile personale atașate acestuia.

S-a mai subliniat faptul că executorialitatea scrisorii de garanție bancară are un regim special (nefiind titlu executoriu în sensul legii procesuale), întrucât executarea obligației asumate de către

emitentul scrisorii de garanție bancară nu este dependentă de calitatea de titlu executoriu, ci decurge sui generis din art. 2.321 alin. (2) din Codul civil, fiind realizată de către emitent în modalitățile/condițiile speciale stabilite de lege și prin conținutul scrisorii de garanție, respectiv "la prima și simpla cerere a beneficiarului", formulată în termenul de valabilitate al scrisorii de garanție bancară, nu prin executare silită.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

29. Prin raportul întocmit conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.279 și 2.321 din Codul civil, coroborate cu art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, scrisoarea de garanție emisă de o instituție de credit constituie titlu executoriu numai dacă aceasta este emisă în garantarea unui contract de credit.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

X.1. Asupra admisibilității sesizării

30. Dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă prevăd că: "Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constată că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată."

31. Din interpretarea prevederilor textului de lege precitat se desprind condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

32. O primă condiție este aceea ca pricina în care se ridică problema de drept să se afle pe rolul unei instanțe care judecă în ultimă instanță.

33. Sesizarea de față respectă condiția menționată, întrucât litigiul în cadrul căruia a fost formulată sesizarea are ca obiect contestație la executare și se află în calea de atac pe rolul tribunalului, ca instanță de apel.

34. Potrivit dispozițiilor art. 718 alin. (1) din Codul de procedură civilă, "hotărârea pronunțată cu privire la contestație poate fi atacată numai cu apel, cu excepția hotărârilor pronunțate în temeiul art. 712 alin. (4) și art. 715 alin. (4), care pot fi atacate în condițiile dreptului comun".

35. Nu reiese din actul de sesizare că în cauză ar fi vorba despre o contestație la executare întemeiată pe dispozițiile art. 712 alin. (4) ori ale art. 715 alin. (4) din Codul de procedură civilă, astfel că hotărârea pe care o va pronunța instanța de trimitere în apel va fi definitivă, în condițiile art. 634 alin. (1) pct. 4 teza I din Codul de procedură civilă, litigiul aflându-se, astfel, în fața unui complet care judecă în ultimă instanță.

36. A doua condiție prevăzută de textul de lege impune ca sesizarea să privească o chestiune de drept, adică o problemă de interpretare a unei norme juridice pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu.

37. Și această condiție este îndeplinită în speță, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept fiind investită cu interpretarea unor dispoziții ale Codului de procedură civilă, coroborate cu unele dispoziții din Codul civil și din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 referitoare la caracterul de titlu executoriu al unui anumit tip de scrisori de garanție.

38. A treia condiție presupune ca soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept invocate.

39. Această cerință este îndeplinită în cauză, în raport cu obiectul litigiului, cu soluția primei instanțe și cu criticile din apel.

Se constată că instanța de trimitere a subliniat faptul că una dintre criticile deduse judecății în apel vizează în terminis caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară, pusă în executare silită, instanța de apel fiind chemată, în soluționarea apelului, pentru a statua asupra acestui aspect care se află în disputa judiciară a părților litigante și pe care instanța de contestație la executare l-a apreciat fundamental în soluționarea pricinii.

40. Din această perspectivă, fără a interesa care sunt celelalte critici dezvoltate în apel și fără a aprecia asupra ponderii acestui motiv de apel în economia soluției ce urmează a se pronunța, instanța supremă apreciază că, la nivel strict formal, dezlegarea ce se solicită în cauză are efect direct asupra unuia dintre motivele de apel, întrucât vizează un argument esențial pe care s-a întemeiat soluția de primă instanță, de aceea apreciază că sesizarea de față are înrâurire asupra soluționării cauzei.

41. Este îndeplinită în cauză și condiția referitoare la noutatea chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită. În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat deja că, în examinarea cerinței noutății, relevante sunt existența și dezvoltarea unei jurisprudențe continue și constante în materie.

42. Pentru verificarea acestui aspect au fost emise adrese către toate curțile de apel, care au procedat la verificări ale jurisprudenței la nivelul instanțelor judecătorești situate în circumscriptiile lor teritoriale și au comunicat Înaltei Curți de Casație și Justiție un număr limitat de hotărâri relevante și preponderent puncte de vedere teoretice.

43. Caracterul de noutate, s-a apreciat constant în practica Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor și, întrucât asemenea dezlegări nu există până la acest moment, cerința noutății este întrunită.

44. De asemenea, este îndeplinită și condiția referitoare la lipsa statuării asupra chestiunii de drept de către Înalta Curte de Casație și Justiție. Astfel, se constată că, în lipsa unei jurisprudențe relevante pentru chestiunea în discuție la nivelul tuturor instanțelor, este evident că nici instanța supremă nu a statuat asupra problemei de drept sesizate, problemă care nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii.

45. În fine, trebuie subliniat faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a desprins, din analiza cerințelor de admisibilitate a sesizării, impuse de art. 519 din Codul de procedură civilă, și condiția intrinsecă referitoare la existența unei chestiuni de drept serioase, reale, care să ridice dificultăți în apreciere și să reclame o intervenție justificată, care să fie soluționată pe calea acestui mecanism de unificare a jurisprudenței.

46. Această condiție este îndeplinită în speță, în condițiile în care dispozițiile legale a căror interpretare se solicită nu au fost niciodată examinate corelat, ele primind în practică, dar și la nivel teoretic, conceptul sensuri diferite și chiar diametral opuse.

47. Pe de o parte, trebuie remarcat faptul că în litigiul în care s-a formulat prezenta trimitere preliminară părțile se situează pe poziții contrare, una dintre acestea susținând că scrisoarea de garanție bancară nu are caracter de titlu executoriu, iar cealaltă afirmând contrariul.

48. Această divergență de poziții este exprimată și în comunicările făcute de curțile de apel, care, fără a identifica în concret practică judiciară relevantă din perspectiva problemei de drept sesizate, au semnalat existența a două opinii contrare, în sensul pozițiilor divergente exprimate de părțile

litigante din litigiul în care s-a formulat trimiterea preliminară de față, aspect care conduce la concluzia că există premisele dezvoltării în viitor a unei practici neunitare.

49. Distinct de acest aspect, divergența de poziții s-a conturat și în urma examenului realizat cu privire la opiniile științifice solicitate și comunicate în cauză, ceea ce autorizează concluzia că mecanismul de unificare de față își găsește pe deplin rațiunile în preîntâmpinarea unei jurisprudențe potențial neunitare.

50. Se impune remarca legată de faptul că instanța de trimitere, sub pretextul unei antepronunțări nedorite și apreciind că această cerință nu se constituie într-o condiție de admisibilitate a sesizării, a arătat expres că nu înțelege să își exprime punctul de vedere cu privire la chestiunea de drept dedusă interpretării, deși această obligație îi revine instanței de trimitere în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (1) teza finală din Codul de procedură civilă.

51. Se reține, sub acest aspect, că în jurisprudența sa Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nu a sancționat distinct această neregularitate a actului de sesizare, ci în mod predilect atunci când era dublată de lipsa oricăreia dintre celelalte condiții de admisibilitate a sesizării, așa cum se desprinde, exempli gratia, din Decizia nr. 76 din 16 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 964 din 6 decembrie 2017 - considerentele 80-81, 83 și 85-86, precum și din Decizia nr. 29 din 3 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 18 iulie 2019 - considerentele 38-39.

52. În contextul dat, prin raportare la considerentele în care s-a reținut îndeplinirea tuturor celorlalte condiții de admisibilitate impuse de art. 519 din Codul de procedură civilă, instanța supremă apreciază că sesizarea întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de textul legat precizat, astfel încât mecanismul de unificare se impune a fi activat, cu consecința pronunțării unei hotărâri prealabile.

X.2. Asupra fondului sesizării

53. Chestiunea centrală în jurul căreia gravitează litigiul în care s-a formulat trimiterea preliminară de față o constituie caracterul de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară pusă în executare și în legătură cu care s-a formulat contestație la executare. De aceea, analiza de față trebuie să plece de la câteva considerații fundamentale legate de titlul executoriu, în reglementarea dată de Codul de procedură civilă și de legea specială, care în speță se pretinde a fi Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 - art. 120.

54. Potrivit dispozițiilor art. 632 alin. (1) din Codul de procedură civilă, "Executarea silită se poate efectua numai în temeiul unui titlu executoriu".

Alineatul secund al aceluiași articol prevede că sunt "titluri executorii hotărârile executorii prevăzute la art. 633, hotărârile cu executare provizorie, hotărârile definitive, precum și orice alte hotărâri sau înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare".

Din economia art. 632 din Codul de procedură civilă se desprind două idei fundamentale: Primo, orice executare silită trebuie să aibă la bază un titlu executoriu.

Secundo, titlurile executorii sunt cele cărora legea le conferă această calitate.

Din cuprinsul art. 632 alin. (2) din Codul de procedură civilă se desprind două mari tipuri de titluri executorii: cele jurisdicționale, reprezentate de hotărârile judecătorești sau de orice alte hotărâri (anume prevăzute de lege), precum și cele pe care doctrina le-a numit non-jurisdicționale și care sunt reprezentate de orice alte înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare.

55. Raportat la specificul litigiului de față, interesează situația titlurilor executorii non-jurisdicționale prevăzute de art. 638 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, care sunt

reprezentate de titlurile de credit sau de alte înscrisuri cărora legea le recunoaște putere executorie.

56. În lumina acestor din urmă reglementări ale art. 638 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, se cuvine subliniat faptul că în încheierea de sesizare s-a menționat că unul dintre motivele de apel se fundamentează pe susținerea că natura de titlu executoriu a scrisorii de garanție bancară trebuie cenzurată din perspectiva dispozițiilor art. 2.279 și ale art. 2.321 din Codul civil, coroborate cu dispozițiile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006.

57. În egală măsură, în încheierea de sesizare instanța de trimitere a consemnat faptul că în motivarea apelului s-a susținut că scrisoarea de garanție bancară este o specie de garanție autonomă, respectiv un contract bancar de garanție personală, adică un veritabil titlu de credit.

58. În acest context, analiza caracterului de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară trebuie să plece de la examinarea ambelor ipoteze ale art. 638 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, adică atât de la ipoteza titlului executoriu reprezentat de scrisoarea de garanție bancară - văzută ca titlu de credit, cât și de la cea de titlu executoriu reprezentat de scrisoarea de garanție bancară - ca înscris căruia art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 îi recunoaște putere executorie.

59. Caracterul de titlu executoriu decurgând din susținerea că scrisoarea de garanție bancară reprezintă un titlu de credit Cu titlu preliminar, trebuie evocate dispozițiile art. 640 din Codul de procedură civilă, care prevăd: "Cambia, biletul la ordin și cecul, precum și alte titluri de credit constituie titluri executorii, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute în legea specială."

Această prevedere legală conferă natură juridică de titlu de credit în mod expres cambiei, biletului la ordin și cecului, iar pentru alte titluri de credit face trimitere la condițiile impuse de legea specială.

În această logică impusă de textul de lege se constată faptul că nici dispozițiile art. 2.279 și nici cele ale art. 2.321 din Codul civil nu consacră scrisorii de garanție alt statut decât cel al garanției autonome, care reprezintă o garanție personală, după cum nici dispozițiile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 nu conferă această natură juridică scrisorii de garanție bancară, neexistând în cazul acestui act juridic o lege specială din care să decurgă calitatea ei de titlu de credit, astfel cum impun dispozițiile art. 640 teza a II-a din Codul de procedură civilă.

Din această perspectivă, în lipsa unui statut de titlu de credit conferit în terminis de un text care să poată fi considerat lege specială, sunt lipsite de relevanță toate susținerile referitoare la faptul că scrisoarea de garanție încorporează o creanță și că prezintă caracter autonom, cu atât mai mult cu cât acestea îi lipsește una dintre caracteristicile fundamentale ale titlurilor de credit, anume posibilitatea ca acestea să fie transmise liber, regula în cazul scrisorilor de garanție fiind impusă de art. 2.321 alin. (5) din Codul civil, anume imposibilitatea de transmitere (funciarmente recunoscută titlurilor de credit), contrariul impunându-se în situația de excepție prevăzută de alin. (6) al aceluiași articol, anume posibilitatea transmiterii scrisorii de garanție prin convenția părților.

Un argument suplimentar îl constituie și faptul că dispozițiile art. 2.321 alin. (3) și (4) din Codul civil reglementează efectele juridice ale scrisorii de garanție, acestea operând, potrivit unei doctrine constante, între ordonator, emitent și beneficiarul scrisorii, cu excluderea terților, care ar fi fost implicați în caz de transmisiune a scrisorii.

60. Caracterul de titlu executoriu conferit de lege

61. Din examinarea coroborată a dispozițiilor art. 2.279 și 2.321 din Codul civil reiese că scrisoarea de garanție se materializează într-un înscris sub semnătură privată, nefiind impusă forma autentică a înscrisului.

În acest context se impune analiza incidenței dispozițiilor art. 641 din Codul de procedură civilă, care prevăd că "Înscrisurile sub semnătură privată sunt titluri executorii, numai dacă sunt înregistrate în registrele publice, în cazurile și condițiile anume prevăzute de lege. Orice clauză sau convenție contrară este nulă și considerată astfel nescrisă. Dispozițiile art. 664 și următoarele sunt aplicabile".

Cu privire la acest text legal se impune remarca legată de faptul că el a căpătat acest conținut prin modificarea adusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2016, modificată prin Legea nr. 17/2017, situație în care ea nu este aplicabilă litigiului de față, declanșat la 26 august 2013, fiind incidente dispozițiile art. 24 din Codul de procedură civilă.

Examenul celor două texte din Codul civil evocate în precedent autorizează concluzia că scrisoarea de garanție, reglementată de art. 2.321 din Codul civil, este inclusă de legiuitor în categoria garanțiilor autonome, iar, potrivit art. 2.279 din același cod, ea face parte din categoria garanțiilor personale, fiind anume integrată în această categorie.

Din economia celor două prevederi legale reiese pe de o parte faptul că Legea nr. 287/2009 privind Codul civil se preocupă de reglementarea instituției juridice a scrisorii de garanție, care, astfel, reprezintă genul. În consecință, scrisoarea de garanție bancară, al cărei statut este dedus interpretării în cauza de față, reprezintă o specie a scrisorii de garanție, particularizându-se prin faptul că emitentul acesteia este o bancă, adică o instituție de credit în accepțiunea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006.

Pe de altă parte, din economia celor două texte de lege analizate se desprinde cu ușurință concluzia că norma legală nu conferă nici garanțiilor autonome, nici garanțiilor personale în ansamblul lor caracter de titlu executoriu.

62. În aceste circumstanțe, analiza problematicii deduse judecății va urma firul reglementării speciale aplicabile scrisorii de garanție bancară, pentru a stabili eventualele derogări de la norma generală.

63. Două precizări de natură conceptuală se cuvin făcute în acest stadiu al analizei din perspectiva caracterelor juridice ale scrisorii de garanție bancară. Au fost exprimate două opinii în sensul negării caracterului de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară, ambele legate de caracterul autonom al acestui instrument juridic și de lipsa caracterului accesoriu al garanției față de creanța garantată, una dintre opinii fiind în sensul că lipsa caracterului accesoriu conduce la concluzia că pretinsa creanță garantată nu are caracter cert, cealaltă fiind în sensul că, în acest caz, independența și autonomia garanției bancare fac ca aceasta să se emancipeze, să se desprindă ca act juridic autonom față de raporturile juridice preexistente, asemenea cambiei.

64. Ambele abordări sunt infirmate de textele art. 2.279 și 2.321 din Codul civil, care pleacă de la premisa că actul juridic numit scrisoare de garanție are ca finalitate garantarea (de către bancă, în cazul particular dedus judecății) a executării unei obligații asumate de către ordonator față de terțul beneficiar al garanției. În același sens este și doctrina citată, în care scrisoarea de garanție este considerată ca o garanție autonomă inclusă în categoria garanțiilor personale. Emiterea scrisorii de garanție bancară implică două raporturi juridice preexistente:

a) raportul fundamental dintre clientul ordonator și terțul beneficiar, în regulă generală de natură contractuală, care presupune obligația ordonatorului de a constitui o garanție în favoarea beneficiarului sub forma unei scrisori de garanție bancară, cu indicarea termenilor garanției: suma, termenul de valabilitate, modalitatea de executare etc.;

b) raportul dintre banca emitentă și clientul ordonator, prin care banca se obligă să garanteze, prin emiterea și executarea unei scrisori de garanție, obligațiile ordonatorului față de terțul beneficiar.

În cadrul acestui din urmă raport, în situația în care banca a onorat solicitarea terțului, punându-i acestuia la dispoziție suma indicată în scrisoarea de garanție, ea are, pentru recuperarea

respectivei sume, acțiune în regres împotriva ordonatorului, acțiune întemeiată chiar pe scrisoarea de garanție bancară, astfel cum reiese din reglementarea art. 2.321 alin. (4) din Codul civil.

În contextul dat, față de mecanismul de funcționare expus în sinteză în precedent, trebuie subliniat faptul că denumirea însăși a instrumentului juridic, precum și finalitatea lui, dedusă din cadrul legal aplicabil, conduc la concluzia că funcțiunea de bază a acestuia este de a garanta de către emitent executarea unei obligații pe care ordonatorul și-a asumat-o față de terțul beneficiar, în limitele unei sume prestabilite, anume indicate în actul juridic și care nu poate fi discutată decât în caz de abuz sau de fraudă. Ca urmare, creanța rezultă din însuși actul de garanție și, neputând fi contestată, ea este certă.

A admite altfel echivalează cu validarea unui raționament care constituie o contradicție în termeni, în sensul de a acredita ideea că o scrisoare de garanție nu poate fi considerată garanție, ci înscris care circulă autonom, întrucât s-a emancipat față de obligația inițial garantată.

Ca urmare, caracterul autonom al scrisorii nu are nici vocația și nici aptitudinea de a altera natura de garanție a acesteia și nici de a impieta asupra sumei pe care aceasta o garantează, caracterul autonom producând consecințe din perspectiva modalității în care părțile implicate în acest raport juridic obligațional pot proceda la executarea garanției și a limitelor care se pot impune acestei executări.

65. Revenind la analiza caracterului de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară din perspectiva legii speciale, trebuie notat că dispozițiile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 prevăd următoarele: "Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii."

66. Privitor la sensul acestor prevederi legale, apelanta din litigiul în care s-a formulat trimiterea preliminară de față, parte din instanțele consultate și parte dintre specialiștii care au trimis la dosarul cauzei opinii științifice au considerat că interpretarea textului trebuie făcută extensiv, în sensul că pot fi considerate titluri executorii atât contractele de credit, cât și toate celelalte garanții reale sau personale emise sau constituite în favoarea instituției de credit, așadar indiferent de calitatea de creditor ori de debitor a băncii, întrucât textul de lege nu distinge, caz în care nici interpretul legii nu poate să distingă, potrivit principiului general de drept *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.

67. Această abordare nu poate fi primită, pe de o parte pentru că ea vine în contradicție cu litera și cu spiritul legii speciale, examinată istoric și teleologic, iar pe de altă parte pentru că ea contravine principiilor de interpretare semantico-gramaticale, astfel cum se va argumenta în cele ce succed.

68. În una dintre pozițiile teoretice exprimate de către judecătorii instanțelor consultate s-a făcut referire la corelația dintre contractul de credit și contractele de garanție reală sau personală, în sensul abordării lor laolaltă, ca nex contractual centrat în jurul contractului de credit, astfel cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiunile Unite prin Decizia nr. XIII din 20 martie 2006, pronunțată în recurs în interesul legii, decizie publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 7 august 2006.

69. În amintita decizie, plecându-se de la dispozițiile art. 79 alin. (2) din Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, republicată, cu modificările ulterioare, s-a statuat în sensul în care contractele de credit bancar încheiate anterior intrării în vigoare a prevederilor legii menționate au caracter de titlu executoriu.

70. Relevanță din perspectiva care interesează cauza de față prezintă considerentele în care instanța supremă a reținut următoarele: "Într-adevăr, potrivit art. 56 alin. 2 din Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, devenit art. 79 alin. 2 în urma republicării acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 78 din 24 ianuarie 2005, «Contractele de credit bancar, precum și garanțiile reale și personale, constituite în scopul garantării creditului bancar, constituie titluri

executorii». Textul de lege menționat constituie astfel norma prin care s-a reglementat executarea silită, în cazul titlurilor la care se referă, în scopul asigurării realizării tuturor drepturilor de creanță ce decurg din acte juridice încheiate cu respectarea cerințelor de validitate, independent de data acestora. Instituindu-se astfel un sistem execuțional unitar, simplificat, de natură a asigura recuperarea cu celeritate a creanțelor bancare, fără a se mai recurge la procedura complicată, specifică răspunderii contractuale, s-a răspuns unui vădit interes public, de garantare a creditului, care să înlăture riscul pentru depunători și acționari de a ajunge în situația de a fi lipsiți de economiile sau investițiile pe care le-au făcut."

71. Este real că decizia analizată pleacă de la interpretarea unui text legal, art. 79 alin. 2 din Legea nr. 58/1998, care avea o configurație ușor diferită de cea a actualului art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, însă analiza celor două reglementări legale în materie bancară din perspectivă istorică conduce la concluzia că, în scopul protejării activității de creditare a băncilor, căreia i s-a recunoscut un incontestabil interes public, contractelor de credit și celor de garanție încheiate în scopul garantării recuperării creditului li s-a recunoscut în bloc caracterul de titluri executorii, pentru a facilita operațiunile de recuperare a sumelor împrumutate.

72. Că aceasta a fost concepția legiuitorului chiar înainte de apariția Legii nr. 58/1998 rezultă tot din decizia evocată, în care instanța supremă a mai subliniat: "În această privință este de reținut că activitatea bancară, deși se realizează de persoane juridice de drept privat, prezintă un incontestabil interes public. Or, realizarea acestui interes public impune garantarea creditului acordat de către bănci printr-o dispoziție a legii, în sensul ca actul juridic prin care împrumutul a fost convenit să aibă și caracter de titlu executoriu, spre a fi folosit, ca atare, în cadrul unei proceduri suplă, simplificate, pentru recuperarea sumelor împrumutate de la debitorii de re-credință care ar refuza să le restituie la termenele scadente. În același spirit, anterior reglementării menționate, prin art. 52 din Legea nr. 34/1991 s-a prevăzut că «Actele de împrumut încheiate de Banca Națională a României constituie titluri executorii în caz de neplată pentru întreg soldul creanței de plătit», precum și că «Organele de stat financiare sau judecătorești sunt obligate să execute creanța Băncii Naționale a României numai pe baza unei notificări din partea acesteia», iar în conformitate cu prevederile art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/1997, aveau caracter executoriu și contractele de credit încheiate de Banca Agricolă până la data de 31 decembrie 1996."

73. Aceste dezlegări date de instanța supremă prin Decizia nr. XIII din 20 martie 2006 își mențin aplicabilitatea, din punctul de vedere al tratării laolaltă a contractului de credit și a contractelor de garanție care sunt încheiate în garantarea restituirii creditului, și în prezent, în condițiile art. 329 alin. (3) teza finală din Codul de procedură civilă de la 1865 (în forma în vigoare la momentul pronunțării deciziei în interesul legii), în considerarea faptului că dispozițiile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 au o reglementare similară celor din art. 79 alin. 2 din Legea nr. 58/1998.

74. Astfel, dispozițiile art. 79 alin. 2 din Legea nr. 58/1998 prevăd: "Contractele de credit bancar, precum și garanțiile reale și personale, constituite în scopul garantării creditului bancar, constituie titluri executorii." Dispozițiile art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 prevăd: "Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii."

75. Similaritatea este dată de faptul că în ultima reglementare, legiuitorul, părăsind sintagma inițială referitoare la "garanțiile reale și personale, constituite în scopul garantării creditului bancar", folosește o expresie echivalentă (deși lipsită de precizia celei inițiale), utilizând sintagma "inclusiv contractele de garanție reală sau personală" pentru a determina apartenența acestor garanții la contractul de credit, context în care se poate considera că aceste contracte de garanție sunt atașate contractului de credit și numai în aceste condiții ele capătă caracter de titlu executoriu, devenind parte a subiectului multiplu "contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală" definit prin numele predicativ ca "titluri executorii".

76. Această interpretare gramaticală (din perspectiva subiectului multiplu) și semantică (din perspectiva semnificației atribuite adverbului "inclusiv") este sprijinită și de analiza dispozițiilor art.

11 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 58/1998, unde este prevăzută activitatea bancară de contractare de credite, ca și de cea a dispozițiilor art. 11 alin. 1 lit. f) din aceeași lege, unde este prevăzută distinct activitatea bancară de emiteră de garanții și asumare de angajamente, cele două tipuri distincte de activități regăsindu-se ca atare și în art. 18 alin. (1) lit. b) și f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, dispozițiile ordonanței neproducând niciun reviriment și nicio diferență de abordare explicită în privința naturii juridice de titlu executoriu a contractelor încheiate de bancă.

77. În condițiile date, în care nu se poate identifica o tendință manifestă de derogare de la regimul juridic al activității de creditare (din perspectiva asigurării facilității în recuperarea creditelor acordate) și în care nu există nicio prevedere, expresă sau implicită, care să poată conduce la concluzia că legiuitorul a extins sfera titlurilor executorii la toate contractele încheiate de instituția de credit, așadar și asupra angajamentelor de garantare în favoarea unor terți a obligațiilor asumate de clienții lor, se impune concluzia că și noua reglementare a conferit caracter de titlu executoriu doar acelor contracte de garanție, reală sau personală, care au ca scop protejarea contractului de credit în considerarea căruia au fost încheiate și cu care fac corp comun, fiind atașate, "incluse" în acesta.

78. Față de toate aceste argumente se apreciază că scrisorii de garanție bancară, ca garanție autonomă specială, inclusă în categoria garanțiilor personale, nu i se poate nega, ci dimpotrivă, trebuie să i se recunoască natura de titlu executoriu, dar, în considerarea strictă a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, numai atunci când aceasta este emisă în vederea garantării unui contract de credit, întrucât aceasta este ipoteza de lucru a textului de lege care trimite la caracterul executoriu.

79. De remarcat și că, atunci când scrisorile de garanție bancară au fost emise în garantarea altor obligații decât cele izvorând din contractele de credit, în practica uniformă a instanțelor nu s-a pus problema, nici măcar pe cale incidentală sau de excepție, a naturii juridice de titlu executoriu a scrisorilor de garanție bancară aflate la originea pretențiilor din litigiile respective.

Pentru toate considerentele mai sus expuse, în temeiul art. 521, cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Admite sesizarea formulată de Tribunalul București -si în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 2.279 și ale art. 2.321 din Codul civil, coroborate cu art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, scrisoarea de garanție emisă de o instituție de credit constituie titlu executoriu numai dacă aceasta este emisă în garantarea unui contract de credit.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 519 alin. (3) din Codul de procedură civilă.